

http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/43_2022ua/12.pdf (дата звернення: 23.03.2025).

2. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку : монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів : Видавництво ЛКА, 2015. – 239 с.

3. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування) / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. – 208 с.

Abstract: *The concept of accuracy and reliability in accounting is considered, particularly in the digital economy. Modern control methods are analyzed that contribute to improving the quality of accounting information, in particular through process automation and the use of the latest information technologies, such as ERP systems, blockchain, and artificial intelligence. The importance of digitalization for reducing the likelihood of errors and ensuring transparency in financial accounting is determined..*

Key words: *accuracy, reliability, accounting, automation, financial reporting, information technology.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657.3:338.48

Інвентаризація як метод контролю за обліковими даними

Петришина Дар'я

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Інвентаризація є важливим інструментом бухгалтерського контролю, що забезпечує точність облікових даних та сприяє ефективному управлінню активами підприємства. Вона дозволяє виявити невідповідності, запобігти зловживанням та підвищити прозорість фінансової діяльності.*

Ключові слова: *інвентаризація, зобов'язання, активи, контроль, воєнний стан.*

Інвентаризація представляє собою один із фундаментальних методів бухгалтерського обліку та контролю, який дозволяє встановити фактичну наявність матеріальних цінностей, грошових коштів та зобов'язань підприємства на певну дату та порівняти їх з обліковими даними. Цей процес є невід'ємним елементом системи внутрішнього контролю, що забезпечує достовірність облікових даних та сприяє збереженню власності підприємства. В умовах сучасного економічного середовища, де посилюються вимоги до прозорості ведення бізнесу та підвищення відповідальності за розпорядження активами, роль інвентаризації як інструменту контролю значно зростає.

Основна мета інвентаризації полягає у встановленні відповідності між фактичною наявністю активів та зобов'язань і даними бухгалтерського обліку. Інвентаризація допомагає виявити невраховані активи, ліквідувати помилки в обліку, встановити факти розкрадання чи псування цінностей, а також визначити їх реальну вартість. Крім того, вона сприяє підвищенню відповідальності матеріально відповідальних осіб та контролю за збереженням майна підприємства [2].

Процес інвентаризації включає декілька етапів. Перший етап – підготовчий, який передбачає формування інвентаризаційної комісії, складання плану інвентаризації, підготовку необхідних документів та забезпечення умов для її проведення. Другий етап – власне проведення інвентаризації, тобто безпосереднє визначення фактичної наявності активів та зобов'язань шляхом підрахунку, зважування, вимірювання та оцінки. Третій етап – порівняльно-аналітичний, який полягає у виявленні розбіжностей між фактичними та обліковими даними, встановленні причин таких розбіжностей та прийнятті рішень щодо регулювання виявлених невідповідностей [1].

В умовах воєнного стану інвентаризація має враховувати низку специфічних факторів, які впливають на господарську діяльність підприємств.

По-перше, доступ до майна може бути обмежений або неможливий на територіях, де ведуться бойові дії або які перебувають під окупацією. У таких випадках підприємству необхідно документально зафіксувати неможливість проведення інвентаризації та зібрати всі доступні докази щодо стану активів до початку бойових дій (попередні інвентаризаційні описи, фінансові документи, фотографії майна).

По-друге, евакуйоване майно потребує особливого обліку. Для евакуйованих активів необхідно документувати факт переміщення, вести облік за новим місцезнаходженням та забезпечити відповідальне зберігання. Інвентаризація такого майна має проводитись за новим місцем розташування з відповідними відмітками про статус евакуйованого майна [4].

По-третє, пошкоджене або знищене внаслідок бойових дій майно має бути належним чином відображене в результатах інвентаризації. Необхідно зібрати всі можливі докази шкоди (фотографії, відеоматеріали, свідчення очевидців) та оформити відповідні акти про пошкодження чи знищення майна. Оцінка збитків має враховувати ступінь пошкодження та можливість відновлення активів.

По-четверте, частота проведення інвентаризації в умовах воєнного стану має бути збільшена для активів, які мають критичне значення для діяльності підприємства або піддаються підвищеному ризику пошкодження чи втрати [3].

Таким чином, інвентаризація є невід'ємним та критично важливим елементом системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю підприємства. Цей процес забезпечує достовірність облікових даних, сприяє збереженню майна та підвищує відповідальність матеріально відповідальних осіб. Через багатоетапну структуру - від підготовчих дій та безпосереднього проведення до аналітичного порівняння результатів - інвентаризація дозволяє всебічно контролювати активи та зобов'язання підприємства. В умовах воєнного стану процедура інвентаризації набуває особливого значення та складності, вимагаючи врахування специфічних факторів, таких як обмежений доступ до майна на територіях бойових дій, необхідність особливого обліку евакуйованого майна, належне документування пошкоджених чи знищених активів, а також збільшення частоти проведення інвентаризації для критично важливих активів.

Список використаних джерел

1. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. Київ: Лібра, 2018. 880 с.
2. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. В.В. Сопко. Київ: КНЕУ, 2006. 526 с
3. Огороднікова Ірина. Окремі аспекти проведення інвентаризації в умовах воєнного. *Новини бухгалтерського та податкового обліку*. URL: https://buh.ligazakon.net/analytics/231269_okrem-aspekti-provedennya-nventarizats-v-umov-akh-vonnogo-stanu.
4. Річна інвентаризація в умовах воєнного стану: коли та як проводити? FactorAcademy. URL: <https://factor.academy/blog/richna-inventarizaciya-v-umovax-voyennogo-stanu-koli-ta-yak-provoditi/>.

Науковий керівник:

Дубініна М.В.,

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування,*

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.1

Інвентаризація розрахунків за виплатами працівникам в аграрному секторі: організація, методика та правові аспекти

Тітаренко Анастасія

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Вінтоняк Адріана

Здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Національний університет «Львівська політехніка»

м. Львів, Україна